

מדינת ישראל

בית הדין הרבני האזורי פתח תקווה

תאריך: 19/05/2013
זוגת החלטה: [REDACTED]
מבקש/ת: [REDACTED]
ת.ז.: [REDACTED]
משיב/ה: [REDACTED]
ת.ז.: [REDACTED]
הנדון: שלום בית, שונות מבקש/משיב, צו גילוי מסמכים, צווים אחרים

ב"ה
בפני כבוד הדיינים:
הרב בנימין אטיאס - ראב"ד
הרב דוד מלכא - דיין
הרב אברהם מאיר שלוש - דיין

החלטה

התובעת הגישה ביום כ"ח תשרי תשע"ג (15.10.12) בקשה לשלום בית, כאשר על גבי כתב התביעה כתבה שנושא התביעה הוא "מעמד אישי - שלום בית". מועד הנישואין לא צוין בכתב התביעה, ובמקום זאת רשמה התובעת "התאריך המדויק נמצא בכתובה אצל הרב זנד שערך את הנישואין". במהות התביעה מציינת התובעת: "הבעל מתכחש שהיה נשוי לי בעוד שהרב זנד ערך את החופה והרב פיגוי היה נוכח בחופה ומוכן לבוא להעיד". בסיפא לכתב התביעה מבקשת התובעת מביה"ד "לקבוע את המצב האישי". בתעודת הזהות שניתנה לתובעת בפ"ת ביום 23/2/10 רשומה המבקשת כגרושה ושם משפחתה ציון. לכתב התביעה צירפה המבקשת מכתב מהרב יהושע המאירי מכפר אברהם פ"ת המבקש לשמש כפה לתובעת וכותב, התובעת חזרה בתשובה לפני כ-7 שנים ונישאה לעמוס גלזר באופן פרטי ע"י הרב זנד, והרב פיגוי נכח בחופה כעד. לדברי הכותב: "לאחרונה עמוס עזב את הבית אינו רוצה לתת מזונות ואינו נוהג באשתו כבעל ואשה, ומכחיש שהוא נשוי לאשתו ואף הלך לבי"ד בת"א והציג כאילו מעמדו גרוש". כתב התביעה נשלח לתגובתו המידית של המשיב ביום 24/10/12, ולאור האמור בכתב התביעה ובמכתבו של הרב המאירי, החליט ביה"ד לרשום המבקשת והמשיב כמעוכבי נישואין עד לסיום הבירור בעניינם. יש לציין שהמשיב פנה לביה"ד בת"א וקיבל ביום א' תמוז תשע"ב (21.6.12) אישור גרוש פנוי. לאחר שביה"ד בת"א קיבל את החלטת ביה"ד דן על רישום הצדדים כמעוכבי נישואין, החליט ביה"ד בת"א לעכב ביצוע החלטתו לאישור פנוי למשיב עד לבירור העניין בביה"ד דן. בדיון ראשון בפנינו ביום י"א כסלו תשע"ג (25/11/12) הופיעו הצדדים ובאי כוחם. האישה הצהירה בפנינו שנישאה למשיב לפני כשבע שנים בחו"ק כדמו"י, החופה נערכה בוילה ביהוד ע"י הרב יהושע זנד והכתובה נשארה אצלו, הרב פיגוי היה נוכח בתחנה ומוכן להעיד על כך. לשאלת ביה"ד השיבה האשה שהכירה את בעלה (המשיב) לפני כ-16 שנה, כאשר היתה נשואה לכן דוד שלה שסירב לתת לה גט, ובעלה הנוכחי עזר לה לקבל גט. האישה אמרה בפנינו: "...ואז הוא התחיל לעזור לי והזרים לי כספים, לא היינו גרים ביחד בהתחלה, רק אח"כ שהתקרבת אליו עברנו לגור ביחד וחיינו כזוג נשוי לפני שהתגרשתי כי הייתי חילונית, חזרתי בתשובה לפני שהתחתנתי... הוא היה מחלל שבת כשהכרתי אותו... הוא הבטיח לי שיחזור בתשובה" (שורות 13-16 לפרוטוקול). לטענת האישה המשיב עזב את הבית כחצי שנה לפני הדיון, והיא מבקשת לקבוע שהיא נשואה אליו ושיחזור עמה לשלום בית.

מדינת ישראל

המשיב הכחיש טענות האשה וטען, שהאישה אכן לקחה אותו לאירוע שהרב זנד והרב פיג'ו השתתפו בו, ובמהלך אותו אירוע הרב זנד הכניס אותו לחדר צדדי ואמר לו שהאישה רוצה להתחתן אתו, אך הוא לא היה בכיוון ולא נערכו נישואין כדמו"י.

לשאלת ביה"ד, המשיב אישר טענת האשה שהם קיימו יחסי אישות לפני שהתגרשה מבעלה הקודם (שורה 36 לפרוטוקול וכן בשורה 70): "חטאתי אתה קודם שהתגרשה" "לא גרנו יחד באופן קבוע הייתי בא אליה... אני הייתי מבחינת תומך אני עזרתי לה", לשאלת ביה"ד ומה היא נתנה לך השיב "יחסי אישות" (שורות 77-72).

המשיב נחקר על האירוע בוילה ביהוד וכך אמר: " הרב זנד בא לברך אותי והוא שאל אותי יש לך טבעת? אמרתי לו אני לא רוצה להנשא, אז היא הוציאה טבעת משלה והרב פיג'ו והרב זנד הסתודדו ביניהם ואז הרב פיג'ו אמר לה תני לי את הטבעת ואמר לה תגידי שאת נותנת לו במתנה... מצידי לא היה כלום, הטבעת לא שלי ולא אני נתתי לה את הטבעת, ואח"כ הרב זנד אמר צריך שיהיה כתובה, ואמרתי לו אני לא יודע על מה אתה מדבר .." (שורות 55-50).

בהמשך אמר המשיב: "היא עשתה את כל הטקס הזה כי הבן שלה אמר לה זה אסור זה כרת.... עשתה את הטקס הזה בשביל הבן שלה שהיא תוכל להגיד לו ולהרגיע אותו שהיא נשואה." (שורות 79-78).

לשאלת ביה"ד לבעל לאור טענות האשה שנערכה חופה וקידושין בפני עדים, אם יהיה מוכן לתת לה גט? השיב הבעל שמבחינתו הוא לא נשוי לה אך מוכן לתת לה גט לחומרה. תגובת האשה לדברי המשיב היתה: "אני רוצה קודם כל להוכיח שאני נשואה והאמת תצא לאור. רק אז אני אתגרש ומה שהוא הבטיח הוא ייתן לי". (שורות 97-104). תגובת הבעל היתה: "אני לא נשוי לה, אני מוכן לתת לה גט כאשר ידועה בציבור שחייתי אותה, אבל כתובה לא היה מעולם" (שורה 108).

לדיון שני ביום י"ד טבת תשע"ג (7/12/12) הוזמן לעדות הרב זנד אשר לטענת האשה ערך את החופה. לשאלת ביה"ד ביחס לאירוע נישואי הצדדים השיב: "היו שם רבנים שטיפלו בעניין הזה, לא יזמתי את העניין הזה ולא עשיתי כלום וקראו לי לברך את אחת מהברכות שלהם". לדברי הרב זנד היתה חופה והיה טלית: "מעשה החופה וודאי היה וצריך גט" (שורה 70).

הרב זנד העיד שמספר ימים לאחר אותו אירוע, הרב פיג'ו עורר בפניו ספק ביחס לטבעת הנישואין הואיל והבעל לא התכוון לקנות הטבעת שהיתה של האשה, והוא פנה עם השאלה הזאת לגאון הגר"י זילברשטיין שהשיב לו: "צריך לקנות טבעת חדשה ולקדש אותה עם שני עדים ולא צריך לברך שוב הברכות" (שורות 98-99). "ואז התעוררה בעיה חדשה שהאיש חי אתה לפני שהתגרשה והיא אסורה להינשא לו" (שורות 109-106).

הרב פיג'ו הוזמן לעדות לדיון ביום כ' שבט תשע"ג (31/1/13) לשאלת ביה"ד השיב הרב פיג'ו שהוא מכיר האשה כשבע שמונה שנים במסגרת נסיעות לקברי צדיקים, ומאז ידע שהיתה כבר בקשר עם המשיב ודברה אתו ע"כ שרוצה למסד את הקשר ולהינשא למשיב כדמו"י. הרב פיג'ו תיאר את שאירע בוילה ביהוד ע"פ זכרונו ובכלל זה אמר: "ערך את החופה איזה יהודי תימני, הרב זנד ברך ברכה והזמינו אותי לברך וסירבת" (שורות 50-49 לפרוטוקול). לשאלה אם שמע המשיב אומר הרי את מקודשת השיב: "שמעתי, אבל לא התכוננתי להיות עד היו שם שני עדים תמנים" (שורה 56).

לשאלה, ואח"כ היה כתובה? השיב: "כן היה כתובה מהמחשב והם כתבו בכתב יד את הסכומים, לא קראתי את הכל, היו רשומים שמות מודפסים, היו רשומים השמות של שניהם" (שורות 61-60). לשאלה, "סכום כתובה ראיתם? השיב: זכור לי סכום פעוט של 2000 או 5,000 ₪, אני לא זוכר בדיוק ואני שאלתי אותם וזה מה שהם ענו לי".

מדינת ישראל

ביחס לשאלה ההלכתית שהתעוררה לגבי הטבעת השיב: "יכול להיות שכן היה משהו ששאלו אותי ופסקתי באותי זמן..(שורה 87) לא זוכר, יכול להיות שהרב זנד זוכר אני לא מכחיש את הדברים יכול להיות שהיה..."(שורה 92).

לשאלת ביה"ד לרב פיגו: "לפי דעת הרב הזוג הזה נשוי?" השיב: "אני חושב שכן רק יש לי בעיה אחרת... התעוררה כאן בעיה אחרת שאח"כ התברר לי שהם היו אסורים אחד לשני.... לדעתי טקס הקידושין היה כדמו"י". (שורות 98-104)

הרב פיגו הוסיף ואמר: "עמוס (המשיב) הראה לי מכתב מביה"ד שהרב עמרני נתן החלטה שהוא גרוש פנוי זה היה לפני חצי שנה, והטקס נישואין היה לפני 7 או 8 שנים. אז הערתי לעמוס שכן היה טקס נישואין, ואז הוא אמר לי שהיא היתה אסורה עלי ולכן הנישואין כביכול לא היו ע"פ ההלכה.....אני נסיתי כל הזמן לעשות בניהם שלום בית ומאותו זמן שהוא אמר לי שהיא אסורה עליו הפסקתי להשתדל לעשות שלום בית".

אחר סיום חקירת העדים ניתנה החלטה ביום 10/2/13 על הגשת סיכומים, וביום 7/3/13 התקבלו סיכומי התובעת.

ב"כ האשה חוזרת בסיכומים על העובדות והטיעונים שעלו בפנינו. בסיכומים סעיף 6 מציינת: "הצדדים הכירו עת היתה האשה בהליכי גירושין ונרקמה ביניהם ידידות קרובה". בסעיף 7 מציינת: "בשלב מסוים פיתה הבעל את האשה לקיים עמו יחסי מין ולאחר שחזרה האשה בתשובה היא הבינה חטאיה והתחרטה על כך מאוד... לפני כשבוע שנים פנה אל האשה בנה, שהנו בעל תשובה מזה שנים רבות, וביקש כי תמסד את הקשר בנישואין כדת וכדין...". בסעיפים 9-10 ציינה: "הבעל סירב בתחילה להינשא...לבסוף השתכנע הבעל אך ביקש כי יערך טקס צנוע".

ב"כ האשה מציינת בסיכומים את דברי המשיב בחקירתו, ואת דברי העדים הרב זנד והרב פיגו מהם עולה שטקס הנישואין היה מתוכנן מראש (ע"פ עדות הרב פיגו), ונסעו יחד למקום עריכת הנישואין ועשו חו"ק כדמו"י.

בסיפא לסיכומים בסעיף 33 מבקשת ב"כ האשה: "שיינתן פס"ד הצהרתי לפיו הצדדים נשואים כדמו"י, וכי באם חפץ הבעל בגירושין הוא יהא חייב בכתובתה של האשה בסך 5000 ₪ צמודים למועד הנישואין".

ביום 17/4/13 התקבלו סיכומי הנתבע. בסעיף 11 לסיכומים נאמר:

"עדי הקידושין הם עדי קיום ובעדותם הם מקיימים את הקידושין, בלעדיהם אין הזוג נשוי! העדים שהעידו בפני ביה"ד זה מעולם לא היו עדי קיום...".

ע"כ יש להעיר שגם אם הרב זנד והרב פיגו לא היו בעצמם עדי הקידושין, שניהם העידו על עריכת חו"ק לצדדים. הרב זנד העיד: "מעשה החופה ודאי היה וצריך גט". הרב פיגו העיד שראה עריכת החו"ק ע"י רב תמני ושני עדים, וראה הכתובה מודפסת עם שמות הצדדים וכו'. והרב זנד קיבל ברכה או שנים.

הרבנים הנ"ל רגילים בעריכת חו"ק במסגרת תפקידם, ודי בעדותם כדי להוכיח שהיה חופה וקידושין, אלא שהתעוררו להם ספיקות הלכתיים על מעשה הקידושין כפי שצוין לעיל.

בסעיף 20 לסיכומים מצייין ב"כ המשיב לתרם ירושלים שהוכרז בכנס רבנים בשנת תש"י האוסר על עריכת נישואין פרטיים שלא בפיקוח הרבנות, ועל סנקציה שנהגה עוד מזמן הגאונים לבטל נישואין פרטיים (מ. אלון – המשפט העברי ע' 540 שרשבסקי דיני משפח ע' 431).

בסיפא לסיכומי המשיב חוזר הוא על הצהרת המשיב בפנינו שהוא מוכן לתת לאשה גט לחומרה ובאם תסרב האשה לקבל גיטה מבקש הוא לכפות עליה קבלת הגט.

דיון והכרעה

מדינת ישראל

בשוי"ע אה"ע סימן יא סעיף א' נפסק: "הנחשדת על א"א ... הואיל ונאסרה על בעלה בשבילו הרי היא אסורה על בעלה ואם עבר ונשאה מוציאין אותה מתחתיו בגט...מפי השמועה למדו כשם שהיא אסורה לבעל כך אסורה לבעל".

בנידון זה שני הצדדים מודים שהכירו לפני כ 16 שנה, הרבה לפני שהאישה התגרשה מבעלה הקודם. המשיב סייע לה להתגרש ותמך בה כלכלית, ואף החלו לקיים יחסי אישות עוד לפני שהתגרשה מבעלה. הסברה של האשה למעשה, שאז היתה חילונית ורק אח"כ תזרה בתשובה אינה משנה דבר. גם אנשים חילוניים יודעים, שכל עוד האשה נשואה יחסים עם אחרים נחשבים בגידה, הואיל והם בגדר מעלה בו מעל.

כיון שגם המשיב מודה בקיום יחסים קודם הגט, הרי האשה נאמנת בהודאתה ושניהם נאמנים שאסורים ז"ל, הואיל ואין כאן חשש של עיניה נתנה באחר, בפרט שגם כיום בתביעתה ביקשה שלוי"ב ולא תבעה גירושין.

לעניין הפסד דמי כתובה מבואר בשוי"ע אה"ע בסימן קט"ו ס"ו, שגם כאשר האומרת טמאה אני לך אינה נאמנת שמא עיניה נתנה באחר, אבל איבדה כתובתה. אולם כל זה מדובר באשה שנישואיה היו כדין, אך בנידון זה כאשר המשיב קיים עם האשה יחסים עוד קודם שהתגרשה ובכל זאת התחייב בכתובה, התחייבות זו בעינה עומדת כמי שקידש אישה האסורה עליו בחייבי לאוין שיש לה עיקר כתובה ותוספת. כך מבואר בטור אה"ע סימן קט"ז: "הנושא נשים בעבירה כגון חייבי לאוין דתפסי בהו קידושין כמו אלמנה לכה"ג גרושה וחלוצה לכהן הדיוט וכ"ו אם הכיר בה יש לה עיקר ותוספות ....". הביאור לכך משום שאם הכיר בה שאסורה עליו בחייבי לאוין והתחייב לה, הרי זה רצה ליזוק בנכסיו.

בנידון זה אין בידי האשה כתובה, אולם הרבנים שהיו מעורבים בסידור הקידושין העידו שהיתה כתובה. הרב פיגיו העיד שלמיטב זכרונו הסכום בכתובה היה בין אלפים לחמשת אלפים ₪, ואף דיברו אתו ע"כ כאשר עלתה האפשרות לכתובת כתובה חדשה במקום זו שנאבדה. ב"כ האשה בסיכומיה סעיף 33 ביקשה שאם המשיב מסרב לדרישת האשה לשלוי"ב, שיתן לה מה שהתחייב לה בסך 5,000 ₪. כאמור עצם העובדה שהצדדים היו אסורים להינשא אינה פוטרת את המשיב מהתחייבותו, הואיל והוא ידע שתי עמה קודם שהתגרשה.

אומנם לא ברור מה סכום התוספת שהיה כתוב בכתובה כנ"ל, אולם הואיל והמשיב ביקש להיפרד מהאישה כשהוא מתכחש לנישואיו אליה, ואף הלך והוציא אישור מביה"ד בת"א שכביכול הוא גרוש ולא נישא מעולם מאז גירושיו הראשונים, והואיל והאישה נזקקה לכל ההליך שבפנינו כדי להוכיח שאכן התקדשה לו בפני רבנים מוכרים.

בנסיבות אלה, ביה"ד סבור שעל המשיב לפצות האשה על כל אלה בסכום שביקשה התובעת בסך 5,000 ₪ עבור עיקר כתובה ותוספת והוצאות משפט, ללא חיוב הצמדה שדרשה.

לאור האמור מחליט ביה"ד:

א. ע"פ הודאת הצדדים בפנינו הם היו אסורים להינשא זה לזו, ולפיכך ביה"ד דוחה בקשת האשה לשלום בית.

ב. שני הצדדים רשומים במנהל האוכלוסין ובת.ז. שלהם כגרוש וגרושה, ולמרות החופה שנערכה להם לפני כשבע שנים לא טרחה המבקשת שהיתה מעוניינת בנישואין אלה, לעשות הנדרש לצורך תיקון מעמדה האישי בת.ז.

מדינת ישראל

ג. נערכה לצדדים חופה פרטיזנית ללא כל רישום מסודר לנישואין. סידור הקידושין נעשה ללא הכנה מוקדמת תוך שימוש בטבעת של האשה שנתנה למשיב במתנה, וביחס לכך התעוררה שאלה הלכתית לרבנים שהיו מעורבים בסידור חו"ק, ולדבריהם אף התייעצו בעניין עם הגר"י זילברשטיין שהורה להם לחזור על מעשה הקידושין בטבעת אחרת בפני עדים ללא ברכות.

ד. ביה"ד רואה בתומרה רבה מעורבותם של רבנים המכהנים כרבני שכונה בעריכת נישואין פרטיים ו/או פיראטיים, וכבר התרענו על כך בהחלטות שניתנו על ידינו בתיק תיקון מעמד אישי 210739/1 ועוד.

ה. בנסיבות אלה כאשר הליך הנישואין לא נעשה כראוי, הצדדים אסורים זה לזה על פי הודאתם והתעורר ספק לרבנים שהיו מעורבים בסידור החופה וקידושין בעצם מעשה הקידושין, אין מקום לאישור נישואין אלה כדמו"י. אולם הואיל ונעשה מעשה קידושין ע"י רבנים הרגילים בסידור חו"ק, הרי יש לחוש לצד שתפסו קידושין למרות הספק, ומשום חומר איסור אשת איש יש לסדר לצדדים גט פיטורין בהקדם האפשרי.

ו. ביחס לדרישת האישה בסיכומי ב"כ סעיף 33 לדמי כתובה בסך 5000 ₪. ביה"ד מבהיר הואיל ולא הוצגה בפנינו כתובה ולא ברור מה סכום התוספת שנרשם אם אלפיים ₪ או 5000 ₪, וביה"ד לא בחן שאלה זו לגופה אם מגיע לאישה כתובה, למרות זאת מחליט ביה"ד שעל המשיב לפצות האישה וליתן לה סך 5000 ₪ שתבעה ללא הצמדה, כפיצוי לעיקר כתובה ותוספת ובגין ההוצאות שהיו לה במסגרת הליכים אלה. גם לדברי המשיב שראה בתובעת "ידועה בציבור" שלו, עליו לסיים את הקשר עמה ברוח טובה, ולפצות אותה על כל מה שעברה עמו בשנים שחיו יחדיו בסכום של 5000 ₪, והאמת והשלום אהבו.

ז. קובעים מועד לסידור גט ליום חמישי יב' תמוז – 20.6.13 בשעה 9:00. לאחר סידור הגט יבוטל עיכוב הנישואין שנרשם לצדדים, ותירשם הערה שהצדדים אסורים זה לזה בלבד.

ניתן לפרסם אחר השמטת פרטים מזהים.

ניתן ביום א' בתמוז התשע"ג
(09/06/2013)

הרב אברהם מאיר שלוש - דיין

הרב דוד מלכא - דיין

הרב בנימין אטיאס - ראב"ד

העתק מתאים למקור

הרב משה הלוי
המזכיר הראשי

נחתם דיגיטלית ע"י הרב בנימין אטיאס בתאריך 09:28 09/06/2013